

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.01.2023

Versjon 9 (erstatte versjon 8)

revidert den: 19.01.2023

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

· Handelsnavn: **ES/Cu**

· Artikkelnnummer: 120190

· Betegnelse: Kobber-standardløsning 10 g/l Cu

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

· Kjemikaliekategori PC21 Laboratoriekjemikalier

· Prosesskategori PROC15 Bruk som laboratoriereagens

· Bruk av stoffet/ tilberedning Kalibreringsløsning

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

· Produsent/leverandør:

Xylem Analytics Germany GmbH
WTW
Am Achalaich 11
82362 Weilheim
Germany
Tel. +49 881 183-0

· Avdeling for nærmere informasjon: E-mail: Info.WTW@xylem.com

· 1.4 Nødtelefonnummer Chemtrec: (USA & Canada) 800-424-9300 (International) 001 703-527-3887

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

· Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008

GHS07

Eye Irrit. 2 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

Aquatic Chronic 3 H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2 Merkingselementer

· Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008 Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· Farepiktogrammer

GHS07

· Varselord Advarsel

· Faresetninger

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

· Sikkerhetssetninger

P280 Benytt øyevern/ ansiktsvern.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.01.2023

Versjon 9 (erstatte versjon 8)

revidert den: 19.01.2023

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsett fra side 1)

2.3 Andre farer Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

Beskrivelse: Vann, Kobber(II)klorid dihydrat

Farlige innholdsstoffer:

CAS: 10125-13-0	Kobber(II)klorid dihydrat	2,5 – < 3%
EINECS: 231-210-2	Eye Dam. 1, H318; Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 2, H411; Acute Tox. 4, H302; Acute Tox. 4, H312; Skin Irrit. 2, H315	

Ytterligere informasjoner: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Etter innånding: Sørg for frisk luft.

Etter hudkontakt:

Vask med mye vann.

Tilsølte klær må fjernes straks og vaskes før bruk.

Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp.

Etter øyekontakt: Skyll øynene med åpne øyenlukk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.

Etter svelging:

Skyll munnen og drikk rikelig med vann.

Søk legehjelp ved ubehag.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler: Produktet er ikke brennbar. Tilpass slukkemiddel etter omgivelsene.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Under brann kan det frisettes:

Klorvannstoff (HCl)

Metalloksidrøyk

5.3 Råd til brannmannskaper

Spesielt verneutstyr: Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

Ytterligere informasjoner Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Unngå kontakt med huden og øynene

Unngå dannelse av tåke og aerosoler.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).

Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.

Vask av rester med vann.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.

Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

(fortsett på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.01.2023

Versjon 9 (erstatte versjon 8)

revidert den: 19.01.2023

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 2)

Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering** Ved sakkyndig bruk er spesielle tiltak unødvendig.
 - **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:** Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
 - **Krav til lagerrom og beholdere:** Ingen spesielle krav.
 - **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
 - **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:** Oppbevares tett lukket ved 15 °C til 25 °C.
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- **8.1 Kontrollparametere**
 - **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

Produktet inneholder ingen relevante mengder av stoffer med arbeidsplassrelevante grenseverdier som må overvåkes.

 - **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Eksponeringskontroll**
 - **Hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak** Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
 - **Individuelle vernetiltak, som f.eks. personlig verneutstyr**
 - **Generelle verne- og hygienetiltak:**

Unngå berøring med øyne og hud.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
 - **Åndedrettsvern** Åndedrettsbeskyttelse bare ved aerosol- eller tåkedannelse.
 - **Anbefalt filterapparat for kort tids bruk:** Kombinasjonsfilter B-P2
 - **Håndvern** Beskyttelseshansker anbefales ved hyppig eller langvarig hudkontakt.
 - **hanskemateriale** Nitrilkautsjuk
 - **Vern av øyne/ansikt** Vernebrille
 - **Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen**

Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme uforynnnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

- **9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**
 - **alminnelige opplysninger**

· Fysisk tilstand	Flytende
· Farge	Blå
· Lukt	Uten lukt
· Smeltepunkt/frysepunkt	Ikke bestemt.
· Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde	100 °C
· Antennelighet	Stoffet er ikke antennelig.
· Flammepunkt	Ikke brukbar.
· pH	Svakt sur
· Viskositet:	
· Kinematisk viskositet	Ikke bestemt.
· Dynamisk:	Ikke bestemt.
· Løselighet	
· vann:	Fullstendig blandbar.

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.01.2023

Versjon 9 (erstatte versjon 8)

revidert den: 19.01.2023

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 3)

· Damptrykk ved 20 °C	23 hPa
· Tetthet og/eller relativ tetthet	
· Tetthet ved 20 °C:	1 g/cm ³
· 9.2 Andre opplysninger	
· viktige data vedrørende helse- og miljøvern samt sikkerhet	
· Selvantennelsestemperatur	Produktet er ikke selvantennelig.
· Eksplosive egenskaper:	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig.
· Opplysninger med hensyn til fysiske fareklasser	
· Eksplosive varer	bortfaller
· Brannfarlige gasser	bortfaller
· Aerosoler	bortfaller
· Oksiderende gasser	bortfaller
· Gasser under trykk	bortfaller
· Brannfarlige væsker	bortfaller
· Brannfarlige faste stoffer	bortfaller
· Selvreaktive stoffer og stoffblandinger	bortfaller
· Pyrofore væsker	bortfaller
· Pyrofore faste stoffer	bortfaller
· Selvopphetende stoffer og stoffblandinger	bortfaller
· Stoffer og stoffblandinger som ved kontakt med vann utvikler brannfarlige gasser	bortfaller
· Oksiderende væsker	bortfaller
· Oksiderende faste stoffer	bortfaller
· Organiske peroksider	bortfaller
· Etsende for metaller	bortfaller
· Desensibiliserte eksplosive varer	bortfaller

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
 - Termisk spaltning / vilkår som må unngås: Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** Ved brann: se kapittel 5.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008**
 - Akutt giftighet,
For dette produktet foreligger det ingen kvantitative data om toksisitet.
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:
10125-13-0 Kobber(II)klorid dihydrat
Oral LD50 584 mg/kg (Rat)

- på huden:
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Lokal irritasjon mulig.
- på øyet:
Irriterende virkning kan forekomme.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.01.2023

Versjon 9 (erstatte versjon 8)

revidert den: 19.01.2023

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 4)

Gir alvorlig øyeirritasjon.

- **Sensibilisering:** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Kreftframkallende egenskaper** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Reproduksjonstoksitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT - enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT - gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfar** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
 - **Akutte virkninger (akutt toksitet, irriterende og etsende virkninger)**
Etter oralt inntak av høye doser kobbersulfat: Mage-/tarmproblemer, kretsløpsforstyrrelser, endringer i blodbildet, funksjonsendringer til skader på nyrer og lever.
- **11.2 Opplysninger om andre farer**

Hormonforstyrrende egenskaper

ingen av innholdsstoffene er listet opp

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

- **12.1 Giftighet**
 - **Akvatisk toksitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering** Ikke brukbar.
- **12.6 Hormonforstyrrende egenskaper** Produktet inneholder ikke stoffer med hormonforstyrrende egenskaper.
- **12.7 Andre skadevirkninger**
 - **Generelle informasjoner:**
Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
 - **Bemerkning:** skadelig for fisk

Avsnitt 13: Sluttbehandling

- **13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**
 - **Anbefaling:**
Deponering iht. gjeldende lokale bestemmelser. Det anbefales at man kontakter ansvarlig myndighet eller et deponeringsforetak.
 - **Ikke rengjort emballasje:**
 - **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

- **14.1 FN-nummer eller ID-nummer**
 - **ADR/RID, ADN, IMDG, IATA** bortfaller
- **14.2 FN-forsendelsesnavn**
 - **ADR/RID, ADN, IMDG, IATA** bortfaller
- **14.3 Transportfareklasse(r)**
 - **ADR/RID, ADN, IMDG, IATA**
 - **klasse** bortfaller
- **14.4 Emballasjegruppe**
 - **ADR/RID, IMDG, IATA** bortfaller

(fortsatt på side 6)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.01.2023

Versjon 9 (erstatter versjon 8)

revidert den: 19.01.2023

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 5)

· 14.5 Miljøfarer	Ikke brukbar.
· 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Ikke brukbar.
· 14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter	Ikke brukbar.
· UN "Model Regulation":	bortfaller

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

· 15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

· **Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

· Direktiv 2012/18/EU

· **Spesifiserte farlige stoffer - VEDLEGG I** Ingen av innholdsstoffene er listet opp

· **Forordning (EF) nr. 1907/2006 VEDLEGG XVII** Begrensninger: 3

· **Direktiv 2011/65/EF om begrensning av bruken av visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk utstyr - Vedlegg II**

ingen av innholdsstoffene er listet opp

· **Forordning (EF) nr. 273/2004 om utgangsstoffer for narkotika**

ingen av innholdsstoffene er listet opp

· **Forordning (EF) nr. 111/2005 om fastsettelse av regler for overvåking av handelen med utgangsstoffer for narkotika mel-lom Fellesskapet og tredjestater**

ingen av innholdsstoffene er listet opp

· **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

· Relevante satser

H302 Farlig ved svelging.

H312 Farlig ved hudkontakt.

H315 Irriterer huden.

H318 Gir alvorlig øyeskade.

H400 Meget giftig for liv i vann.

H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

· **Dato for tidligere versjon:** 12.10.2021

· **Versjonsnummer for tidligere versjon:** 8

· Forkortelser og akronymer:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organisation" (ICAO)

ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4

Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2

Eye Dam. 1: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 1

Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 2

Aquatic Acute 1: Farlig for vannmiljøet - akutt fare for vannmiljøet – Kategori 1

Aquatic Chronic 2: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 2

Aquatic Chronic 3: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 3

· *** Data forandret i forhold til forrige versjon**